

Alandra Oy
Viestitie 1
00370 HELSINKI

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi	Tutunen
Hakija	Alandra Oy HELSINKI
	Yhteystiedot: Viestitie 1 00370 HELSINKI puh. 0400 388080
	Lisätietoja antaa: Vesa-Jussi Penttilä

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtausoikeuden nojalla.

Valtausoikeutta on haettu viideksi (5) vuodeksi.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 10.11.2010 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Hakemuksesta on pyydetty lisäselvityksiä 25.2.2011; 3.4.2012.

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:

- 2.2.2011 kartta, maanomistaja-, rajanaapuri-, tila- ja pinta-aratiedot
- 27.4.2012 tutkimussuunnitelma

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
Juva (178)

KaivNro 9086/1; valtausalueen nimi: Tutunen

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
178-419-7-0	Marjokangas	Kilpola	11,32
178-434-2-136	Salon-Tutula	Näärinki	48,67
		Yhteensä ha	59,99

Valtauskohtaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Alueesta tarkemmin

Alueella sijaitsee muinaisjäänös Juoksusuon pyyntikuoppa (muinaisjäänösrekisterin tunnus 1000012972), joka on muinaismuistolain (295/63) suojaama.

Esteettömyystodistus

Annettujen lausuntojen perusteella kaivosviranomaisella on ollut mahdollisuus todeta, ettei alueella ole kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n kohdissa 3 – 9 mainittuja valtauksen esteitä, vaikkei hakija ollutkaan toimittanut kaivoslain (503/1965) 6 §:n 3-kohdassa mainittua asianomaisen viranomaisen tai kahden paikalliset olosuhteet tuntevan luonnollisen henkilön antamaa todistusta asiasta.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: kalkkisälpä (kalsiitti).

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on 4.2.2014 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyynnöt alueen kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituille tahoille.

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 17.3.2014 saakka alueen kunnanvirastossa sekä Tukesin kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 17.3.2014.

Koska Juvan kunnan lausunnosta kävi ilmi että haetulla alueella sijaitsee muinaisjäänöskohde, hakemuksesta on pyydetty 7.4.2014 lausunto myös Museovirastolta. Lausunto tuli toimittaa viimeistään 7.5.2014.

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Hakija on kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitetulla tavalla valtauskelpoinen.

Tukes hyväksyy valtaushakemuksen seuraavin, liitteessä 3 esitetyin määräyksin sekä antaa hakijalle valtaajana tähän päätökseen sisältyvät seuraavat valtauskirjat:

1. Kaivosrekisterinumero 9086/1 Tutunen

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän aloittaminen

Tutkimus valtausalueilla on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n nojalla sallittu vasta, kun tämä päätös on saanut lainvoiman sekä ensimmäisen vuoden valtauskorvaus on maksettu maanomistajille.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 € ja tähän päätökseen sisältyvästä kustakin valtauskirjasta perittävä maksu on 400 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Päätöksen julkaiseminen sanomalehdessä on katsottu tarpeettomaksi, koska asianosaiset saavat tiedon kirjeitse.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla. Päätöksestä tehdään merkintä kiinteistötietojärjestelmään.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 50 52127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Riikka Virtanen
lupakäsittelijä

LIITTEET

Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Liite 7: Päätökseen sisältyvät valtauskirjat valtausalueittain toimitetaan ainoastaan hakijalle sekä osana julkista kuulutusta

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Juvan Tutusen alueelta tunnetaan suuri kalkkikiviesiintymä. Se löytyi GTK:n malmitutkimuksissa vuonna 1987.

Kalkkikiven massaksi on arvioitu 200 metrin syvyydelle n. 160 Mt. Esiintymä on epäpuhdasta kalsiittista kalkkikiveä, joka sisältää arvoaineina karbonaatin lisäksi wollastoniiattia, rautaköyhää diopsidia, apatiittia ja kvartssia. Potentiaalisia käyttökohteita ovat mm. sulfidimalmien liuotusprosessivesien neutralointi, savukaasujen neutralointi, maatalous, marmori, sementtiteollisuus ja paperiteollisuus.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

1. Vanhan tutkimusmateriaalin kokoaminen ja mahdollisten lisäselvitysten teko

Kun valtaushakemus on saanut lainvoiman, on ensimmäiseksi hankittava kaikki materiaali GTK:n arkistoista, joka koskee Juvan Tutusen esiintymää. Seuraava materiaalia on raporttien mukaan GTK:n arkistoissa:

- a. Kallioperäkartoitusaineistoa vuodelta 1987; ETK-87-1-119
- b. Syväkairauksen kairasydämet, analyysitulokset ja raportit. Kairattu yhteensä 11 reikää 2371,95 metriä
- c. Geokemiallisten tutkimusten havaintoaineisto vuodelta 1988
- d. Geofysikaalinen kartta-aineisto, magneettinen, slingram reaali ja imaginääri

Aineisto viedään digitaalisena kartoille käyttäen SURPAC ja MAPINFO ohjelmistoja.

Seuraavassa vaiheessa raportoidaan kaikki GTK:n kairasydänarkistossa Lopella säilytetyt kairasydämet. Kairasydämistä määritetään kalliomassan kalliomekaaniset ominaisuudet (RQD jne.), joita tarvitaan louhintasuunnitelmien tekemistä varten.

Läpikäydyn materiaalin ja uusien tulosten perusteella tehdään päätökset jatkotoimenpiteistä. Tämän osan suorittamiseen arvioidaan kuluvan ensimmäinen vuosi valtaushakemuksen saatua lainvoiman.

2. Karbonaattikiviesiintymän koon rajaaminen

Seuraavassa vaiheessa pitää selvittää karbonaattikiviesiintymän jatkuminen koilliseen - pohjoiseen. Esiintymä on kairauksin rajattu eteläpäästä.

Tässä käytetään geofysikaalisia havaintoja ja tarpeen mukaan niitä täydennetään lyhyillä (alle 100 m) kairanrei'illä. Kairaus tehdään metsäkonealustalle asennetulla kairauskoneella, jonka liikkuminen maastossa ei aiheuta maastovahinkoja. Kairaus tehdään joko T46 tai T56 kalustolla, taikka vastaavankokoisilla wireline kalustoilla. Kairauksen yhteismääräksi arvioidaan noin 1600 m.

Jos karbonaattikiviesiintymä jatkuu nyt esitetyn valtausalueen ulkopuolelle, tehdään laajennusosasta uusi hakemus. Tämän tutkimusosion arvioidaan valmistuvan vuonna 2 laskettuna lainvoimaisesta valtauspäätöksestä.

3. Karbonaattikiven käyttökelpoisuuden selvittäminen

Suunnitellut käyttökohteet karbonaattikivituotteille ovat:

1. Maatalouskalkki ja metsälannoitteet
2. Paperin ja muovin täyteaineet
3. Poltettu kalkki (CaOH)
4. Sammutettu kalkki joko jauheena taikka vesisuspensiona

Karbonaattikiveä voidaan käyttää sellaisenaan jauhattuna maatalouskalkkina taikka metsän lannoitteena. Tähän soveltuvat Tutusen esiintymästä sekä kalsiittiset että dolomiittiset osat. Laboratoriokokein on varmistettava karbonaattikiven liukoisuus ja neutralointiominaisuudet.

Samoin erilaisia murskeita ja muita kiviaineslaatuja voidaan valmistaa neutralointikykyä vaativiin rakennekohteisiin.

Täyteaineen (Fillerin) valmistamiseen tarvitaan tarkkoja selvityksiä laadun varmistamiseksi ja karbonaattikiviaineksen soveltuvuudesta fillerin valmistukseen. Koska karbonaattikiviaines sisältää 0-35 % kvartssia sekä vähäisemmässä määrin muitakin silikaattisia mineraaleja (diopsidia, wollastoniittia, kiilteitä jne.), on kiviaines jauhattava ja karbonaattiaines rikastettava vaahdottamalla puhtaaksi.

Karbonaattisia täyteaineita käyttävä teollisuus (muovi, paperi, keraaminen), haluaa tehdä yleensä tehdasmittakaavaisen koeajon uudella täyteaineella ennen pitkäaikaisia sopimuksia.

Poltetun kalkin valmistukseen soveltuu kalsiittinen karbonaattikivi, joka ei sisällä silikaattisia osia. Tämä tarkoittaa sitä, että louhinnalla on erotettava puhtaita, kalsiittisia karbonaattikiviosia poltetun kalkin valmistukseen. Tämän selvittämiseksi on suoritettava valitulle alueelle tiheähkö kairaus, jolla selvitetään käytännössä selektiivisen louhinnan mahdollisuudet. Tämä alue toimii tarvittaessa koelouhinnan kohteena. Poltettu kalkki murskataan, jauhetaan ja seulotaan erikokoisiin fraktioihin käyttötarpeen mukaan.

Sammutettua kalkkia valmistetaan poltetusta kalkista sekoittamalla se hitaasti ja varoen veteen suspensioksi. Se voidaan toimittaa kaivoksille ja metallurgisille tehtaille sekä kemianteollisuudelle säkkitavarana taikka vesisuspensiona tankkiautoilla.

Kaikkia hyödyntämisvaihtoehtoja tutkitaan aluksi laboratorioissa jo kairatuilla kairausnäytteillä. Näitä laboratoriotutkimuksia suoritetaan vuosina 1-4 laskettuna lainvoimaisesta valtauspäätöksestä.

4. Pilot koeajot

Tutusen karbonaattikiviesiintymän koko on noin 160 miljoona tonnia GTK:n esittämän karkean arvion perusteella, joka on laskettu 200 metrin syvyyteen. Tämä tarkoittaa sitä, että Tutusen karbonaattikiviesiintymän koko ei ole kriittinen tekijä esiintymän hyödyntämiseksi ja edelleen esiintymän käyttökelpoisuus ja mahdollisuudet hyödyntää sitä taloudellisesti riippuvat täysin siitä, soveltuuko karbonaattikiviaines esitettyihin käyttötarkoituksiin.

Ennen kaivoksen avaus- ja investointipäätöksiä on karbonaattikiviesiintymän käyttökelpoisuudesta tehtävä tulevien asiakkaiden kanssa tehdasmittakaavaisia koeajoja. Tämä tarkoittaa sitä, että soveltuvin osin karbonaattikiveä on koelouhittava ja jossain sopivassa teollisuuslaitoksessa taikka rikastamossa on louhitusta koe-erästä valmistettava riittävän kokoi-

nen testierä tuotetta, joka sallii useamman päivän, jopa viikon koeajon asiakkaan teollisuuslaitoksessa.

Tämä tarkoittaa sitä, että sopivimpaan kohtaan Tutusen karbonaattikiviesiintymää on avattava koelouhos ja siitä on louhittava noin 20 000 – 50 000 tonnia karbonaattikiveä koeajoja varten. Mihin Tutusen alueella tämä koelouhos sijoitetaan, siitä ei ole vielä tietoa. Ennen koelouhinta-alueen paikan määräytymistä neuvotellaan alueen maanomistajien kanssa sopivimmasta vaihtoehdosta. Ennen koelouhoksen avaamista tehdään 2-3 sopivimmiksi arvioituun kohteeseen detaljikairaus, ja tulosten perusteella tehdään ratkaisut koelouhoksen sijainnista.

Koelouhos pyritään sijoittamaan pohjaveden pinnan yläpuolelle, silloin ei synny kuivana pito-vesien ongelmaa. Jos tämä ei ole mahdollista, rakennetaan selkeytysaltaat ennen vesien johtamista vesistöön.

Koelouhoksen jälkihoito on melko yksinkertainen. Jollei maapohjaa ole hankittu yhtiön omistukseen ja samalla kaivospiirihakemusta pantu vireille, syntynyt louhos täytetään maanpoistomailla. Sivukiveä ei louhinnassa synny, koska koko louhinta tapahtuu malmassa.

5. Erityisalueet

Ns. erityisalueista on mainittu: Natura- taikka muu suojelualue, erämaa-, saamelais-, poronhoito- tai pohjavesialue. Käytettävissä olevan tiedon perusteella mitään näistä erityisalueista ei ole Tutusen karbonaattikiven valtaushakemuksen alueella.

Yhteenveto tutkimussuunnitelmasta:

Tutkimuskohde	Aikataulu
1. GTK:n aineiston kokoaminen, lisäselvitykset	1. vuosi
2. Karbonaattikiviesiintymän rajaaminen	2. vuosi
3. KRB kiven käyttökelpoisuuden selvittäminen	1. - 4. vuosi
4. Pilot koeajot	4. - 5. vuosi

Tutkimussuunnitelma on suuntaa-antava ja ainoastaan kohdan 1. voi sanoa varmasti toteutuvan.

Kaikkein kriittisin on kohdan 3. tulokset, jotka ohjaavat hanketta joko eteenpäin taikka sitten hankkeesta sekä valtauksesta luovutaan. Jos hanke näyttää koeajojen jälkeen taloudellisesti kannattavalta, ryhdytään hakemaan kaivoslupaa taikka haetaan jatkoa valtaus/malmintetsintäluvan päätökselle.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

Juvan kunta

Juvan kunta toteaa, että Alandra Oy:n valtaushakemuksen alueella ei ole lainvoimaista kaavaa, mutta alue sijaitsee laadittavana olevan Nevajärven yleiskaavan alueella. Kaavaan, jolla haettu valtausalue sijaitsee, on Tutusen rannalle merkitty kaksi lomarakennuksen rakennuspaikkaa (RA). Suurimmaksi osaksi maa-alueet on kaavassa merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M) ja Tutusen rantavyöhykealueeksi (M-1), jolta rakennusoikeus on siirretty kaavassa merkityille rakennuspaikoille. Lisäksi laaja-alainen alue maa- ja metsätalousalueesta on kaavaan merkitty mm. anotun valtausalueen osalta maa-aines-, kallio- tai rakennuskiviainesesiintymien alueeksi.

Juvan kunta päättää, ettei ole esteitä Alandra Oy:n valtaushakemukselle seuraavilla ehdoilla:

- Maaperän tutkimustoimenpiteissä huomioidaan vähimmäisetäisyydet ja vähimmäisetäisyyksiä noudatetaan mm. kaavaan merkittyjen rakennuspaikkojen osalta sekä vähimmäisetäisyyksiä valvotaan luvan myöntävän viranomaisen (Tukes) toimesta.
- Maastotutkimukset eivät saa kohtuuttomasti haitata maa-alueiden käyttöä, mm. maatalouden kannalta välttämättömiä peltojen käytön tai metsätalouden kannalta alueen metsien käytön osalta.
- Maastotutkimuksissa välttämättömät ympäristön muokkaustoimet on saatettava tutkimusten jälkeen hyvään ja siistiin kuntoon.
- Pohjaveden suojeluun on kiinnitettävä erityistä huomiota.
- Alueen pintavesien ja kosteikkojen virtauksia ei saa muuttaa ja lähialueiden vesitasapaino tulee säilyttää nykyisen kaltaisena.
- Kaivoslain mukaiset korvaukset on suoritettava maanomistajille viivytyksettä.
- Muissa lausunto ja lupa-asioissa tulee huomioida että Tutusen luoteispuolella on museoviraston muinaisjäännöskohde: Juoksusuon pyyntikuoppa, Mj-tunnus 1000012972.

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Haettu valtausalue ei sijaitse valtioneuvoston hyväksymällä luonnonsuojeluohjelmaan kuuluvalla alueella, luonnonsuojelualueella tai perusteilla olevalla luonnonsuojelualueella.

Haettu valtausalue ei myöskään sijaitse tärkeällä tai vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella.

ELY-keskuksella ei ole alueelta tiedossaan luonnon- tai maisemansuojeluun liittyviä rajoitteita.

Museovirasto

Museovirasto toteaa, että haetulla valtausalueella ei sijaitse kulttuurihistoriallista rakennuskantaa. Valtaushakemukseen ei ole huomautettavaa rakennusperinnön suojelun ja siihen liittyvien maisemanäkökohtien kannalta.

Savonlinnan maakuntamuseo

Haetulla valtausalueella sijaitsee muinaisjäänös, Juoksusuon pyyntikuoppa (muinaisjäänösrekisterin tunnus 1000012972), joka on muinaismuistolain (295/63) suojaama. Pyyntikuopan halkaisija on noin 2 metriä ja syvyys noin 0,8 metriä, ja sitä reunustaa matala valli. Vallit mukaan lukien kuopan halkaisija on noin 4 metriä.

Savonlinnan maakuntamuseo toteaa, ettei sillä ole arkeologisen kulttuuriperinnön osalta huomautettavaa valtaushakemuksesta, jos pienialainen muinaisjäänös säilyy vahingoittumana. Mikäli pyyntikuoppaan on tarpeen kajota malminetsinnässä, tulee asiasta neuvotella Museoviraston kanssa.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei ole annettu mielipiteitä.

Hakijan vastine

Alandra Oy:lla ei ole lisättävää Juvan kunnan, Etelä-Savon ELY-keskuksen ja Museoviraston lausuntoihin.

Alandra Oy toteaa vastineessaan Savonlinnan maakuntamuseon lausuntoon, että tutkimukset suunnataan siten, ettei muinaismuistolle tapahdu mitään Alandra Oy:n eikä sen urakoitsijoiden toimesta.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Kaivoslain (621/2011) 178.2 §:ssä säädetään, että tämän lain voimaan tullessa vireillä olevissa asioissa noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei kaivoslain (621/2011) 19 luvussa toisin säädetä.

Kaivoslain (503/1965) 4.1 §:n mukaan sen, joka haluaa käyttää lain mukaista oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määräämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaan.

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei lain 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä ole.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisena ja selvittämättömänä hylätä. Hakija voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain (434/2003) 22 § täydentää kaivoslain (503/1965) 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa (503/1965) säädetyt edellytykset.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voidaan käsitellä yhdellä kertaa.

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan valtaajalla on oikeus lain 3 luvussa säädetyillä ehdoilla toimittaa valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi sekä tarpeen mukaan käyttää alueen ulkopuolellakin maata teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Luonnonsuojelulain määräykset

Kaivoslain (503/1965) 71.2 §:n mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain (1096/1996) 4, 9, 39, 42, 47–49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja niiden perustelut

1. Valtausoikeus on voimassa viisi (5) vuotta tämän päätöksen antopäivästä.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan ottaen huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Hakija on esittänyt tutkimussuunnitelman, jota on pidettävä kaivoslain (503/1965) 8 §:n mukaisena ja riittävänä.

Hakijalla on määräajan jälkeen mahdollisuus hakea valtausoikeuden voimassaololle jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään. Kaivoslain (621/2011) 180.2 §:ssä olevan siirtymäsäännöksen mukaan valtausoikeuden voimassaolon jatkamiseen sovelletaan, mitä lain 61, 66 ja 72 §:ssä säädetään malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta. Kaivoslain (621/2011) 66 §:n 2 momenttiin perustuvan kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.1 §:n mukaan hakemus luvan voimassaolon jatkamiseksi tulee toimittaa kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen valtausoikeuden voimassaolon päättymistä.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinomismahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12.3 §:n rajoite koskien valtausalueella louhittujen kaivoskivennäisten hyväksi käyttämistä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtaajan on vuoden kuluessa valtauskirjan antopäivästä lukien toimitettava kaivosviranomaiselle todistus maanomistajille suoritettua ensimmäisestä valtauskorvauksesta. Seuraavilta vuosilta valtaajan on suoritettava valtauskorvaus viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei valtauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179.2 §:n mukaisesti.

4. Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 15.3 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on valtausalueen tai siihen rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan oikeussuojan kannalta keskeinen. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Korvausvelvollisuus on pysyvää ja ohi-

menevästä vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 § koskien ilmoitusta malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista.

5. Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Selvityksen tulee sisältää tiedot käytetyistä tutkimus- ja työmenetelmistä sekä yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja niiden pääasiallisista tuloksista. Kalenterivuosiokohtaisen selvityksen jättämisen ajankohta ilmenee kulloisestakin kaivosviranomaisen raportointia koskevasta ohjeesta.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 §:ään lain 179.3 §:ssä tarkoitetun siirtymäsäännöksen myötä. Lainkohdan nojalla asiasta on säädetty tarkemmin kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 4 §:ssä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita yksityiskohtaisemmin raportoinnin muodosta ja ajankohdasta Tukesin internet-sivuilla julkaistavassa ohjeessa.

6. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

7. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden (6) kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoineisto ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

8. Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain (86/2000) 7 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain (646/2011) 28 §:n nojalla valtaajan on järjestettävä jätehuolto sekä noudattaa, mitä jätelain 29 §:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 72 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty ympäristöön jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maise-man rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen louk-

kaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa. Jätelain 73 §:n nojalla roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

9. Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairausten osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpaan.

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten kuin kaivoslain (503/1965) 12.2 § edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa, jonka mukaan valtaajan on luovuttuaan valtaukselta tai sen menetettyään viipymättä saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon.

10. Jos valtaaja aikoo valtauksen voimassaoloaikana suorittaa koelouhintaa, kuivattamista tai koerikastusta taikka muita ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä, on valtaajan ilmoitettava tästä etukäteen kaivosviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteen aloittamista. Kaivosviranomaisen voi valvontaa varten ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska valtaaja ei ole esittänyt kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4-kohdan mukaista tutkimussuunnitelmaa niin yksityiskohtaisesti, että valtausoikeudesta päätettäessä olisi mahdollista arvioida kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaisen valtausoikeuden nojalla tehtävien tutkimustoimenpiteiden tarpeellisuutta tutkimustyön tavoitteiden kannalta, liitetään päätökseen määräys toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus ennen ryhtymistä lain 12 §:ssä sallituihin, mutta vaikutuksiltaan tavanomaisia tutkimustoimenpiteitä merkittävämpiin toimenpiteisiin. Tällä varmistetaan sen selvittäminen, onko hankkeesta tarpeen suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 4 §:n nojalla ympäristövaikutusten arviointimenettely tai edellyttääkö hanke ympäristönsuojelulain (86/2000) 61 §:ssä tarkoitettua koetoimintailmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla kaivosviranomaisen on mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011) valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

11. Valtaajan on ennen tutkimustoimenpiteiden aloittamista tiedotettava suunnitelluista toimenpiteistä Museovirastolle taikka sen osoittamalle viranomaiselle sen varmistamiseksi, ettei toimenpiteistä aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä muinaismuistolain (295/1963) nojalla.

Perustelut: Haettuun valtausalueeseen sisältyy muinaismuistolain (295/1963) nojalla suojeltu kiinteä muinaisjäänös, Juoksusuon pyyntikuoppa (muinaisjäänösrekisterin tunnus 1000012972). Kun otetaan huomioon Savonlinnan maakuntamuseon ja Juvan kunnan lausunto, on lupamääräystä pidettävä tarpeellisena muinaismuistolain (295/1963) nojalla rauhoitettujen kiinteiden muinaisjäänösten asianmukaisen käsittelyn varmistamiseksi. Päätös annetaan tiedoksi Museovirastolle ja Savonlinnan maakuntamuseolle.

12. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien velvoitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista etsintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat veloitteet, rajaukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä. Lisäksi todetaan, että

- Juvan kunnalla on vireillä oikeusvaikutteisen Nevajärven yleiskaavan laatiminen. Haettu valtausalue sijaitsee osittain kaavan alueella. Koska kaava ei ole vielä lainvoimainen tätä päätöstä tehtäessä eikä yleiskaavahanke myöskään ole ollut vireillä valtaushakemusta jätettäessä, ei hanke muodosta kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdan mukaista estettä.
- Laadittavana olevan Nevajärven yleiskaavaan on Tutusen järven rannalle merkitty kaksi oikeusvaikutteisen yleiskaavan mukaista lomarakennuspaikkaa, jotka saattavat toteutua valtausaikana. Lomarakennuspaikka on valtauksen este ainoastaan silloin, kun rakentamista tarkoittavat työt on aloitettu. Lisäksi kaivoslaissa tarkoitetun estevaikutuksen syntymiseksi rakentamisen tulee olla aloitettu ennen valtausoikeutta koskevan hakemuksen vireilletuloa. Lisäksi, edellä todetun mukaisesti, kaava joka ei ole ollut vireillä valtaushakemusta jätettäessä ei muodosta kaivoslain mukaista estettä. Kaivosviranomaisen korostaa kuitenkin, että haittojen minimoimiseksi hakijan on oltava tarpeen mukaan yhteydessä kuntaan ja/tai rakennuspaikkojen omistajiin suunnitellessaan ja suorittaessaan malminetsintää alueella.
- Kunta on lausunnossaan vaatinut huomioimaan malminutkimustoimenpiteissä vähimmäisetäisyydet. Asian ratkaisussa sovellettavaksi tulevan kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 6)-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa 50 metriä lähempänä rakennusta, jota käytetään tai aiotaan käyttää asuntona, loma-asuntona tai työhuoneena, taikka sellaista rakennusta varten varattua tonttia tai rakennuspaikkaa, jossa on aloitettu rakentamista tarkoittavat työt. Alueella ei ole kaivoslain mukaisia esteitä. Muussa lainsäädännössä mahdollisesti edellytettäviä suojaetäisyyksiä koskien viitataan lupamääräykseen 12.
- Mitä tulee kunnan vaatimukseen koskien tutkimustoimenpiteistä aiheutuvaa haittaamaa-alueiden käytölle, kaivosviranomaisen toteaa että kaivoslain (503/1965) mukainen valtausoikeus ei muodosta hakijalle yksinomaista ja rajoittamatonta käyttö- tai hallinto-oikeutta valtauksen kohteena olevaan alueeseen. Valtausoikeus antaa ainoastaan oikeuden tutkia aluetta toimittamalla valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi valtauspäätöksessä mainittuja määräyksiä noudattaen. Valtausoikeuden nojalla suoritettava toiminta ei siten sulje alueella muita maankäyttömuotoja pois. Lisäksi toimenpiteet on suoritettava mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa tuottavalla tavalla, ja tapauksessa, jossa vahinkoa tai haittaa aiheutuu, valtaaja on velvollinen korvaamaan nämä täysimääräisesti.
- Lupamääräyksen 4 mukaisesti maanomistajalla tai -haltijalla on mahdollisuus vaatia vaakuden asettamista maastotöiden tai väliaikaisten rakennelmien aiheuttamasta vahin-

gosta tai haitasta. Samaan määräykseen sisältyy se, että valtaajan on ilmoitettava kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille kirjallisesti etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa. Tässä yhteydessä maanomistajalla on mahdollisuus tuoda esiin tarpeelliseksi katsomiaan seikkoja koskien mm. tutkimustyössä käytettäviä reittejä ja kohteita.

- Juvan kunta on lausunnossaan vaatinut, että maastotutkimuksissa välttämättömät ympäristön muokkaustoimet on saatettava tutkimusten jälkeen hyvään ja siistiin kuntoon. Valtausalueella tapahtuvan tutkimustoiminnan sekä kairausjälkien, jälkitoimenpiteiden, tutkimuskaivantojen ja maisemoinnin osalta viitataan edellä tässä päätöksessä olevaan kohtaan "Yleisperustelut" ja lupamääräyksiin 6, 8 ja 9. Lisäksi on huomattava, että valtaaja on suoraan kaivoslain (503/1965) nojalla velvollinen suorittamaan tutkimustyöt siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa. Aiheutunut vahinko ja haitta on kaivoslain (503/1965) 15 §:n nojalla korvattava täysimääräisesti. Edellä todetun seurauksena valtausalue on saatettava maisemallisesti ja muutoin ympäristöllisesti tyydyttävään tilaan mm. peittämällä ja maisemoimalla tutkimuskaivannot.
- Juvan kunta on lausunnossaan tuonut esille, että pohjaveden suojeluun on kiinnitettävä erityistä huomiota. Lisäksi kunta on edellyttänyt että alueen pintavesien ja kosteikkojen virtauksia ei saa muuttaa ja lähialueiden vesitasapaino tulee säilyttää nykyisen kaltaisena. Kun otetaan huomioon alueen sijainti sekä erityispiirteet, pohjavesiä, pintavesiä ja kosteikkoja koskien ei ole tarpeen antaa erillisiä lupamääräyksiä, kun otetaan huomioon asetetut lupamääräykset sekä lupamääräyksen 12 sisältyvä viittaus muun lainsäädännön noudattamisvelvollisuuteen.
- Juvan kunta on lausunnossaan vaatinut, että kaivoslain mukaiset korvaukset on suoritettava maanomistajille viivytystä. Kaivoslain mukaisten korvausten osalta viitataan edellä tässä päätöksessä oleviin lupamääräyksiin 3 ja 4.
- Juvan kunta ja Savonlinnan maakuntamuseo ovat lausunnoissaan tuoneet esille, että alueella on kiinteä muinaisjäännöskohde, Juoksusuon pyyntikuoppa. Muinaisjäännöskohteen osalta viitataan edellä tässä päätöksessä olevaan lupamääräykseen 11.

Koska kyseessä on tutkimusvaihe, ei mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia käsitellä tässä päätöksessä. Valtausalue on rajattu kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 6-kohdan mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (503/1965)
 Kaivoslaki (621/2011)
 Kaivosasetus (663/1965)
 Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)
 Luonnonsuojelulaki (1096/1996)
 Hallintolaki (434/2003)
 Jätelaki (646/2011)
 Ympäristönsuojelulaki (86/2000)
 Työ- ja elinkeinoministeriön asetus maksullisista suoritteista (630/2010)
 Muinaismuistolaki (295/1963)

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määrään lukematta. Valitusaika päättyy **6.10.2014**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttialueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräjajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeus-hallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Itä-Suomen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Puijonkatu 29, 2 krs, 70100 Kuopio

postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

puhelin: 029 56 42500

telekopio: 029 56 42501

sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Lista asianosaisista

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

